

1. Статут и предмет на дейност

„Градус“ АД гр. Стара Загора е учредено на 28 ноември 2017г.

Адрес на управление: гр. Стара Загора, кв. „Индустиален“, Птицекланица „Градус“

Булстат: 204882907

„Градус“ АД е публично дружество, регистрирано на 30 юли 2018г. от Комисията за финансов надзор.

Акциите на дружеството се търгуват на Българска фондова борса

Капиталът на дружеството се състои от 243 608 710 (двеста четиридесет и три милиона шестстотин и осем хиляди седемстотин и десет) непривилегирвани поименни акции с право на глас, с номинална стойност 1 лев всяка.

Предметът на дейност на дружеството е: Инвестиции в дялове и акции на дружества, придобиване и управление на участия в български и чуждестранни дружества; извършване на дейност като холдингово дружество; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензии за използване на патенти на дружества, в които дружеството участва; финансиране на дружества, в които дружеството участва, както и всякаква друга дейност, незабранена от закона, при условие, че ако се изисква разрешение или лиценз, или регистрация за извършване на някоя дейност, тази дейност се осъществява след получаване на такова разрешение или лиценз, съответно след извършване на такава регистрация.

Собственост и управление

Акционерната структура на дружеството към 30.09.2019г. е както следва:

- Лука Ангелов Ангелов - 40,72% от капитала
- Иван Ангелов Ангелов - 20,36% от капитала
- Ангел Иванов Ангелов - 20,93% от капитала
- Юридически лица – 15,70% от капитала
- Индивидуални акционери - 2,29% от капитала

Органи на управление на Дружеството

- Общо събрание на акционерите
- Съвет на директорите

Съветът на директорите:

Към 30.09.2019, съветът на директорите се състои от трима (3) членове в състав:

Лука Ангелов Ангелов – Председател на Съвета на директорите на „Градус“ АД

Иван Ангелов Ангелов – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор на „Градус“ АД

Георги Александров Бабев - Член на Съвета на директорите на „Градус“ АД

Към 30.09.2019 г. Градус АД има средносписъчен състав от 3 души, назначени на трудов договор.

Одитен комитет:

Одитният комитет подпомага работата на Съвета на директорите, има роля на лица, натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на дружеството.

Одитният комитет е в състав:

- Радка Димчева Пенева – Председател на Одитния комитет;
- Петя Радославова Панова – член на Одитния комитет;
- Георги Александров Бабев – член на Одитния комитет.

2. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен при спазване принципа на действащото предприятие и историческа цена.

Този междинен финансов отчет е индивидуален финансов отчет на „Градус“ АД за деветмесечието на 2019г.

Дружеството ще изготви междинен консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз до 30 Август 2019г.

Функционална валута и валута на представяне

Съгласно изискванията на българското законодателство, Дружеството води счетоводство и изготвя финансови отчети в националната парична единица на Република България - български лев, който от 1 януари 1999 е с фиксиран курс към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лева.

Настоящият междинен финансов отчет е изготвен в хиляди лева (хил. лв.), освен ако нещо друго изрично не е оказано.

3. Значими счетоводни политики

(а) Сделки в чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода.

Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по историческа цена, се превалутират във функционалната валута по курса на датата на сделката. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба, или отговарящи на условията хеджинги на паричен поток, които се признават в друг всеобхватен доход (ако има такива).

(б) Имоти, машини, съоръжения и оборудване

(i) Признаване и оценка

Първоначално признаване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването на актива.

Цената на придобиване включва покупната цена, включително мита и невъзстановими данъци върху покупката, както и всички други разходи, пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация по начина предвиден от ръководството. Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи; разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви. Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване. Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Последваща оценка

Дълготрайните материални активи след тяхното първоначално придобиване се отчитат по модела на преоценената стойност по МСС 16. Справедливата стойност на дълготрайните материални активи се определя на базата на пазарни доказателства, представени в доклад, изготвен от одобрен лицензиран оценител.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(б) Имоти, машини, съоръжения и оборудване (Продължение)

Преценка се предвижда да се извършва на всеки 3 години. Когато справедливата стойност се промени значително за по-кратък период от време, преценката може да се прави по-често, за да се гарантира, че тяхната балансова стойност към съответната отчетна дата не се различава съществено от справедливата им стойност. Печалби и загуби при отписване на имоти, машини, съоръжения и оборудване се определят като се сравняват постъпленията с балансовата стойност на актива, и се признават нетно в други приходи / други разходи в печалби и загуби. Когато преоценените активи се продадат или отпишат по друга причина, сумите, включени в преоценен резерв, се рекласифицират в неразпределена печалба или загуба.

(ii) Последващи разходи

Възникнали последващи разходи, за да се подмени част от актив от имотите, машините, съоръженията и оборудването, се капитализират в балансовата стойност на съответния актив, само когато е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с тази част от актива и разходите могат да бъдат оценени надеждно. Текущи ремонти и поддръжка се признават като разход при възникването им.

(iii) Амортизация

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се амортизират от датата, на която са инсталирани и са готови за употреба, или за придобитите по стопански начин, от датата на която актива е завършен и е готов за употреба. Амортизацията се признава до размера на първоначалната стойност на актива минус очакваната остатъчна стойност на актива на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки един компонент от имоти, машини, съоръжения и оборудване. Амортизацията се отчита в печалби и загуби, освен ако не се включва в отчетната стойност на друг актив.

Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите, когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Приетите амортизационни норми са както следва:

	2019 годишна аморт.норма в %	2018 годишна аморт.норма в %
Сгради и съоръжения	1.5	1.5
Машини и оборудване	8	8
Транспортни средства	10	10
Компютърно оборудване	33.3	33.3
Стопански инвентар	10	10
Други дълготрайни активи	4 – 10	4 – 10

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности (ако не са незначителни) се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

(в) Нематериални активи

Нематериалните активи са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загубите от обезценка.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(в) Нематериални активи (Продължение)

Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на нематериалните активи се определят чрез сравняването на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (приходите от продажбата) и балансовата стойност на актива към датата, на която получателят получава контрол върху него. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само, когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани репутация и търговски марки, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Амортизация

Нематериалните активи се амортизират на база линейния метод в печалби и загуби въз основа на очаквания срок на полезния им живот от датата, на която са готови за употреба.

	годишна амортиз. норма в %
• Програмни продукти	6.67 – 33.3
• Лицензи	15

Методите на амортизация, полезния живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка дата на изготвяне на финансов отчет.

(г) Инвестиции

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване, която представлява:

- справедливата стойност на възнаграждението, което е платено за придобиване на дялове и/или
- стойността на внесените парични дружествени дял и/или
- стойността на апортираните дялове срещу издадените акции, която стойност е определена от назначени от съда оценители, вкл. преките разходи по придобиването на инвестицията, намалена със загубите от обезценка.

Тези инвестиции не се търгуват на фондови борси. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно справедливата стойност на тези акции.

Притежаваните от Дружеството инвестиции подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия и индикатори за обезценка, същата се изчислява като разлика при съпоставянето на балансовата стойност спрямо възстановимата стойност на инвестицията и тя се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). В случаите на последващо възстановяване на обезценка то се признава в отчета за всеобхватния доход.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях, на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите.

(д) Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(д) Финансови инструменти (Продължение)

сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Дружеството се е ангажира да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на Групата за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораздат парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата (СПГЛ)" по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът за управление на финансовите активи отразява начина, по който Дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат от събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност през другия всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораздат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент. Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи по амортизирана стойност включват: парични средства и еквиваленти в банки, търговски вземания, заеми към свързани лица и заеми към трети лица.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние, когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) Дружеството е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) Дружеството нито е прехвърлила, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(д) Финансови инструменти (Продължение)

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато Дружеството нито е прехвърлило, нито е запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаградението, което може да се изиска Дружеството да изплати.

Очаквана кредитна загуба от финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по предоставени заеми на свързани и трети лица и паричните средства и еквиваленти в банки, Дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Дружеството прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент.

Очакваните кредитни загуби се признават на две фази:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира във фаза 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза 1, се определят на база на очакваните кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира във фаза 2.

Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във фаза 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив (очаквани кредитни загуби за целия живот на инструмента).

Ръководството на Дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка на настъпване на състояние на „значително нарастване на кредитния риск“.

В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира във фаза 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на търговските вземания, активите по договори с клиенти и лизингови вземания Групата прилага опростен подход за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(д) Финансови инструменти (Продължение)

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, търговски и други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация.

Класификационни групи

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството няма такива пасиви.

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, Групата оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход, когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход.

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите. Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на Групата с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" са:

Компенсиране на финансови инструменти (Продължение)

да не зависи от бъдещо събитие, т.е. да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие; да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):

- обичайната дейност,
- в случай на неизпълнение/просрочие, и
- в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(д) Финансови инструменти (Продължение)

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за "наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране" винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за "задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база".

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията "кредити и вземания", включително паричните средства и еквиваленти. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи на Дружеството към датата на първоначалното им признаване.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато правата за получаване на паричните средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице).

Финансов актив, който не се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства, че е обезценен. Един финансов актив е обезценен ако има обективни доказателства за обезценка в резултат от едно или повече събития, възникнали след първоначалното признаване на актива, и това събитие на загуба е засегнало очакваните бъдещи парични потоци от този актив, което може да бъде надеждно оценено.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен, включва неизпълнение или просрочие от длъжника, реструктуриране на задължението към групата при условия, които групата иначе не би разглеждала, индикации, че длъжник ще изпадне в несъстоятелност, неблагоприятни промени в статуса на плащания на длъжник, икономически условия, които водят до неизпълнения или изчезването на активен пазар за дадена ценна книга.

Дружеството взема предвид доказателства за обезценка на кредити и вземания както за конкретен актив, така и на колективно равнище. Всички индивидуално значими вземания се проверяват за специфична обезценка. Всички индивидуално значими кредити и вземания, за които няма специфична обезценка, след това се проверяват колективно за обезценка, която е възникнала, но все още не е идентифицирана. Кредитите и вземанията, които не са индивидуално значими, се проверяват колективно за обезценка като са групирани заедно вземания със сходни характеристики на риска.

При проверката на колективно ниво за обезценка, групата използва историческите тенденции на вероятността за неизпълнение на задълженията, времето за възстановяване и размера на възникналите загуби, коригирани с преценката на ръководството дали сегашните икономически и кредитни условия са такива, че има вероятност реалните загуби да бъдат по-големи или по-малки от предполагаемите на базата на историческите тенденции.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в печалби и загуби и се отразява в корективна сметка намаляваща кредитите и вземанията. Когато събитие настъпило след признаването на обезценка, намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява обратно през печалби и загуби.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми и задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо - по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

(е) Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(е) Търговски и други вземания (Продължение)

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника .

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9. Очакваната кредитна загуба от вземанията се представя в „Обезценка на активи“ в отчета за всеобхватния доход.

(ж) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и наличностите по разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - депозити в банки с оригинален матурирет до три месеца и средствата на депозитите с по-дълъг матурирет, които са свободно разполагаеми за дружеството съгласно условията на договореностите с банките по време на депозита.

Последващо оценяване

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици се представят брутно, с включен ДДС (20%);
- получените лихви по разплащателни сметки са представени в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се представя на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството.

(з) Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се представят първоначално по цена на придобиване, която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното им признаване лихвоносните заеми и други предоставени ресурси последващо се оценяват и представят в отчета за финансово състояние по амортизирана

(з) Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси (продължение)

стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, свързани с тези заеми.

Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход като финансови приходи или разходи през периода на амортизация.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

Приходите от лихви се признават в съответствие с фазата, в която е класифициран съответният заем или друго вземане по предоставен финансов ресурс на база метода на ефективния лихвен процент.

(и) Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения в отчета за финансово състояние се представят по цена на придобиване, която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност на база сегашната им стойност при дисконтова норма, присъща за дружеството, а последващо – по амортизирана стойност.

(й) Приходи

Обичайните приходи на дружеството са от дивиденди и от лихви по предоставени заеми.

Приходите от дивиденди се признават в текущата печалба или загуба на датата, когато дружеството придобие правото да получи плащането, в резултат на взето решение за разпределение на натрупаните печалби в дъщерните дружества.

(к) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания и нетна печалба от курсови разлики.

Финансовите приходи се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на отчет за всеобхватния доход.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи във фаза 1 и 2. За финансови активи във фаза 3 приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (т.е. брутната балансова стойност, коригирана с очаквани кредитни загуби).

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база или като финансови приходи, или като финансови разходи, в зависимост дали валутните курсови разлики представляват нетна печалба или нетна загуба.

(л) Провизии

Провизия се признава в случаите, когато Дружеството в резултат от минали събития има правно или конструктивно задължение, което е надеждно измеримо, и е вероятно погасяването му да се осъществи за сметка на изходящ поток от икономически ползи. Провизиите се определят чрез дисконтиране на очаквани бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

(м) Данък върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

(м) Данък върху печалбата (Продължение)

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки влезли в сила или по същество въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години. Текущите данъчни задължения включват също всяко данъчно задължение възникващо от декларирането на дивиденди.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, използвани за целите на изготвянето на финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и намалеми временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода когато такова определяне бъде направено.

(н) Ключови приблизителни оценки и предположения

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми, търговски вземания и активи по договори с клиенти

Имерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (предоставени заеми, вземания и активи по договори с клиенти), е област, която изисква използването на съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например, вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица важни преценки, като:

- а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск;
- б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби;
- в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби,

г) установяване и оценка за корелацията между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тях в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

Приблизителни оценки при признаване на приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите и изготвяне на годишния финансов отчет ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи, активи и пасиви по договори и съответстващите им оповестявания.

Въпреки несигурността по отношение на тези предположения и приблизителни оценки, Дружеството не очаква да възникнат съществени корекции в балансовата стойност на засегнатите активи и пасиви в бъдеще, и респ. отчетените разходи и приходи.

Полезен живот на дълготрайни активи – Дружеството преглежда определения полезен живот на амортизируемите дълготрайни активи на края на всеки отчетен период.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(м) Ключови приблизителни оценки и предположения (Продължение)

Признаване на данъчни активи - При признаването на отсрочените данъчни активи се оценява вероятността отделните намаляеми временни разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите Дружеството да генерира в перспектива достатъчно данъчни печалби за тяхното компенсирание срещу тези печалби.

Обезценка на инвестиции – Инвестициите в дъщерни предприятия се оценяват по себестойност. Към края на всеки отчетен период ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на инвестициите в дялове и дъщерни дружества. Ръководството не е установило индикации за обезценка на инвестициите в дъщерни дружества към 30.06.2019г.

(н) Нови стандарти и разяснения

През текущата година Дружеството е възприело всички нови и променени МСФО, които са свързани с дейността му и са в сила за отчетния период, започващ на 1 януари 2019 г. Ефектите от прилагането на тези нови стандарти са както следва:

Стандарти, издадени от СМСС/ КМРСФО и одобрени от ЕС, които все още не са влезли в сила и не са приложени по-рано:

Стандартите, издадени от СМС/КМРСФО, които все още не влезли в сила към датата на издаване на финансовите отчети и не са приложени по-рано, са изброени по-долу. Дружеството възнамерява да приеме тези стандарти, когато те влязат в сила.

КМРСФО 23 „Несигурност при третирането на данъка върху доходите“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това разяснение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти” – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия” - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

МСФО 16 Лизинг – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019). Дружеството ще приеме МСФО 16 от 1.1.2019г. и е избрало да приложи модифицирания метод за прилагане. МСФО 16 установява лизингополучателите да отчитат всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, по подобие на отчитането на финансовия лизинг по МСС 17. Дружеството е прегледало и

анализирало всички лизингови споразумения, в светлината на изискванията на новия МСФО 16. Стандартът ще засегне основно оперативните лизинги на дружеството в качеството му на лизингополучател. Ефектите от прилагане на МСФО 16 са очаква да са незначителни.

Изменения на МСС 19 „Доходи на наети лица“ - Изменение, съкращаване или уреждане на плана (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на това изменение да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)”, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

3. Значими счетоводни политики (Продължение)

(н) Нови стандарти и разяснения (Продължение)

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които още не са приети от ЕС:

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

МСФО 17 “Застрахователни договори” (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021) – Ръководството не очаква прилагането на този стандарт да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези промени да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСФО 3 “Бизнес комбинации“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки“ (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.) - Ръководството не очаква прилагането на тези изменения да има съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството.

Дружеството очаква приемането на тези стандарти, изменения и разяснения да не окажат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството в периода на първоначалното му прилагане.

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

4. Дълготрайни материални активи

<i>В хиляди лева</i>	Компютъри	Общо
Отчетна стойност		
Салдо на 1 януари 2019	-	-
Придобити	2	2
Салдо на 30 септември 2019	<u>2</u>	<u>2</u>
Амортизация		
Салдо на 1 януари 2019	-	-
Амортизация за периода	-	-
Салдо на 30 септември 2019	<u>-</u>	<u>-</u>
Балансова стойност		
Балансова стойност на 1 януари 2019	-	-
Балансова стойност на 30 септември 2019	<u>2</u>	<u>2</u>

5. Нематериални активи

Нематериалните активи представляват програмни продукти.

<i>В хиляди лева</i>	Софтуер	Лицензи	Други	Общо
Отчетна стойност				
Салдо на 1 януари 2019	4	-	-	4
Придобити	-	80	85	165
Салдо на 30 септември 2019	<u>4</u>	<u>80</u>	<u>85</u>	<u>169</u>
Амортизация				
Салдо на 1 януари 2019	(1)	-	-	(1)
Амортизация за периода	(1)	-	-	(1)
Салдо на 30 септември 2019	<u>(2)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(2)</u>
Балансова стойност				
Балансова стойност на 1 януари 2019	3	-	-	3
Балансова стойност на 30 септември 2019	<u>2</u>	<u>80</u>	<u>85</u>	<u>167</u>

6. Инвестиции в дъщерни дружества

Към 30 септември 2019 г. Дружеството притежава дялове в следните дружества:

Дружество	Държава	Участие – лева	Дял в капитала - %
Лора-2004 ЕООД	България	11 100	100
Жюлив ЕООД	България	16 200	100
Милениум 2000 ЕООД	България	35 700	100
Градус-1 ЕООД	България	149 760	100
Градус-98 АД	България	52 200	99,94
Общо:		<u>264 960</u>	

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

Градус-1 ЕООД притежава 96% от капитала на Градус-3 АД, което е и ефективното участие на Градус АД в Градус-3 АД.

7. Отсрочени данъчни активи

Признатите отсрочени данъчни активи се дължат на следните позиции:

	Активи		Пасиви		Нетно	
	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019	31.12.2018	30.09.2019	31.12.2018
<i>В хиляди лева</i>						
Данъчна загуба	-	50	(5)	-	(5)	50
Доходи на физически лица	-	2	-	-	-	2
Провизия за очаквани кредитни загуби	-	1	-	-	-	1
Нетни данъчни активи	-	53	(5)	-	(5)	53

Движение във временните разлики през периода 01.01.2019 – 30.09.2019

В хиляди лева

	Баланс 31.12.2018	Печалби и загуби	Баланс 30.09.2019
Данъчна загуба	50	(5)	45
Доходи на физически лица	2	-	2
Провизия за очаквани кредитни загуби	1	-	1
Общо:	53	(5)	48

8. Други вземания и предплатени разходи

В хиляди лева

	2019	2018
Данъци за възстановяване	42	-
Разходи за бъдещи периоди	14	-
Общо	56	-

9. Пари и парични еквиваленти

В хиляди лева

	2019	2018
Парични средства на каса	1	1
Парични средства по разплащателни сметки	5 276	3 144
Общо парични средства и парични еквиваленти	5 277	3 145

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

Дружеството оценява очакваните кредитни загуби от парични средства и парични еквиваленти като незначителни. Дружеството не е начислявало очаквана кредитна загуба за паричните средства и парични еквиваленти.

10. Собствен капитал

Основен капитал

Основният капитал се състои от:

	Брой акции с право на глас	Брой акции без право на глас	Стойност в хил. лева
Към 31 декември 2018г.	243 608 710	-	243 609
Към 30 септември 2019г.	243 608 710	-	243 609

Общият брой на акциите към 30.09.2019г. е 243 608 710 с номинална стойност 1 лев всяка. Основният капитал е изцяло внесен.

Собствен капитал

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Основен капитал	243 609	243 609
Премиен резерв – законов резерв	24 361	24 361
Премиен резерв	37 926	37 926
Натрупана печалба / (загуба)	2 339	26 700
Печалба за периода	6 026	-
Общо собствен капитал	314 261	332 596

Основният капитал е представен по номинална стойност на издадените и платени акции. Постъпленията над тяхната номинална стойност се отчетат като премийни резерви.

11. Задължения за данъци

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Данък върху разходите	-	1
Данъци върху доходите на физическите лица	4	3
	4	4

12. Задължения към персонала и за социално осигуряване

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Задължения към персонала	29	29
Задължения по социално осигуряване	4	2
Общо	33	31

13. Приходите от предоставени услуги са в размер на 60 хил. лева (за пер. 01.01.2018-30.09.2018 – 0)

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

14. Разходи за външни услуги

В хиляди лева

	30.09.2019	30.09.2018
Разходи за одит	16	53
Консултантски дейности	15	30
Такси и комисионни	7	272
Разходи за маркетинг и реклама	7	12
Абонаменти	7	1
Наем	7	-
Преводачески услуги	6	11
Други	11	11
Общо	<u>76</u>	<u>390</u>

15. Разходи за персонала

В хиляди лева

	30.09.2019	30.09.2018
Разходи за текущи възнаграждения	299	273
Разходи за осигуровки	16	10
Общо	<u>315</u>	<u>283</u>

16. Други разходи за дейността

В хиляди лева

	30.09.2019	30.09.2018
Непризнати данъци	13	-
Разходи за командировки	2	6
Представителни разходи	-	15
Други	10	-
Общо	<u>25</u>	<u>21</u>

17. Финансови приходи/разходи

В хиляди лева

	30.09.2019	30.09.2018
Приходи от лихви по предоставени заеми	395	123
Банкови такси	-	(20)
Финансови приходи/разходи нето	<u>395</u>	<u>103</u>

18. Разходи за данъци

В хиляди лева

	30.09.2019	30.09.2018
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(5)	39
Общ разход/приход от данъци върху печалбата, отчетени в отчета за всеобхватния доход	<u>(5)</u>	<u>39</u>

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

19. Финансови инструменти

Категории финансови инструменти:

Финансови активи по амортизирана стойност	30.09.2019	31.12.2018
<i>В хиляди лева</i>		
Вземания от свързани лица	548	9 081
Вземания по предоставени заеми на свързани лица	43 243	55 389
Пари и парични еквиваленти	5 277	3 145
Общо:	49 068	67 615

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддръжане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо съгласно политиката, определена от управителя. Управителят е разработил основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са пари в брой и в банкови сметки и вземания по предоставени заеми.

Кредитен е рискът, при който контрагентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по кредитните вземания.

Предоставени заеми и финансови гаранции

Дружеството измерва кредитния риск на предоставените заеми към свързани лица като използва вероятността за неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD). За определяне на кредитния риск ръководството на дружеството използва вътрешни оценки, които отразяват вероятността от неизпълнение за отделни контрагенти. Дейността, финансовото състояние на заемополучателя и стойността на полученото обезпечение се включва в оценката на риска.

Дружеството счита, че даден финансов инструмент е претърпял значително увеличение на кредитния риск (преместване от фаза 1 във фаза 2), когато са изпълнени един или повече от следните количествени или качествени критерии:

- Заемополучателят е в просрочие над 60 дни;
- Значителни неблагоприятни промени в бизнес, финансови и икономически условия, в които кредитополучателят оперира;
- Действителни или очаквани значителни неблагоприятни промени в оперативните резултати на кредитополучателя;

Критериите, използвани за определяне на значително нарастване на кредитния риск, се наблюдават и преразглеждат периодично.

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

Дружеството определя финансов инструмент в неизпълнение и с кредитна загуба (преместване от фаза 1 или 2 във фаза 3), когато отговаря на един или повече от следните критерии :

- Заемополучателят е с просрочие над 90 дни;
- Заемополучателят има значителни финансови затруднения;
- Заемополучателят е в процедура по несъстоятелност/ликвидация.

Изчисление на очакваните кредитни загуби

Очакваните кредитни загуби са изчислени чрез дисконтиране на получената стойност от производението на вероятността от неизпълнение (PD), експозицията при неизпълнение (EAD) и загубата при неизпълнение (LGD), определена както следва:

- PD представя вероятността заемополучателят да не изпълни финансовото си задължение или през следващите 12 месеца, или през целия живот на финансовия актив;
- EAD е сумата, която е дължима на дружеството в момента на неизпълнението;
- LGD представлява очакването на дружеството за размера на загуба при експозиция в неизпълнение. Стойността на LGD е намалена с частта от финансовия актив, който е застрахован.

Дисконтовият процент, използван при изчисляването на очакваната кредитна загуба (ECL), е първоначалният ефективен лихвен процент по инструмента.

При определянето на 12-месечните и за целия живот на инструмента PD, EAD и LGD е използвана и прогнозна информация. Ръководството на дружеството е извършило исторически анализ и е идентифицирало основните икономически променливи, влияещи върху кредитния риск и очакваните кредитни загуби.

Очакваните кредитни загуби на дадени заеми, класифицирани във Фаза 1, се определят на база на очакваните кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

Валутен риск

Към момента този риск е минимален, тъй като Дружеството няма сделки във валути различни от българският лев.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства. Дружеството не изпитва недостиг на парични средства.

Лихвен риск

Дружеството няма лихвоносни финансови пасиви към 30.09.2019г.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на баланса.

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност. Притежаваните от дружеството финансови активи и пасиви са основно краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), поради което се приема, че балансовата им стойност е приблизително равна на тяхната справедлива стойност. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя в съответствие с методологията за оценяване, съответстваща на ниво 3 съгласно йерархията на справедливите стойности.

Справедливи стойности сравнени с балансови стойности

Справедливите стойности на финансови активи и пасиви, заедно с балансовите стойности включени в отчета за финансово състояние са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	30.09.2019		31.12.2018	
	Балансова стойност	Справедлива стойност	Балансова стойност	Справедлива стойност
Вземания от свързани лица	548	548	9 081	9 081
Вземания по предоставени заеми на свързани лица	43 243	43 243	55 389	55 389
Пари и парични еквиваленти	5 277	5 277	3 145	3 145
Общо активи отчитани по амортизирана стойност	49 068	49 068	67 615	67 615

20. Сделки със свързани лица

Идентифициране на свързаните лица

За целта на изготвянето на настоящият финансов отчет собствениците, дружествата под техен контрол, служителите на ръководни постове (ключов управленски персонал), както и близки членове на техните семейства, включително и дружества, контролирани от тях се третираат като свързани лица, а именно:

Свързани лица:	Свързаност
Лука Ангелов Ангелов	Собственик на капитала
Иван Ангелов Ангелов	Собственик на капитала
„Градус-1 ЕООД“	Дружество под общ контрол
„Градус-3“ АД	Дружество под общ контрол
„Милениум 2000“ ЕООД	Дружество под общ контрол
„Градус-98“ АД	Дружество под общ контрол
„Жюлив“ ЕООД	Дружество под общ контрол
„Лора-2004“ ЕООД	Дружество под общ контрол
„Енерджи-2“ ООД (Предишно Градус-2 ООД)	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Агро Инвест-7“ ООД (Предишно Градус-7 ООД)	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Мирена“ ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Голд Агро-2005“ ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Аязмо“ АД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Марисета“ ЕООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Търговски дом“ ЕООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

„Волф“ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Бисер Олива“ АД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
ЕТ „Градус-Иван Ангелов-55“	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Екуити Инвест-1“ АД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Екуити Инвест-2“ ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„М.О.Стара Загора“ ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Бисер Дистрибушън“ ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Загора Ойл“ ООД	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Ауто Спа Център“	Свързаност чрез лице, имащо значително влияние
„Ел Джи Ауто“ ООД	Свързаност чрез лице, член на СД

Транзакции с ключов ръководен персонал

Начислените възнаграждения на директорите и членовете на съвета са текущи и са в размер на 270 хил. лева (за периода към 30.09.2018г. - 246 хил. лева)

Предоставени заеми на свързани лица:

В хиляди лева	Лихвен процент	Падеж	Обезпечение	Предоставени заеми към 30.09.2019г.	Предоставени заеми към 31.12.2018г.
„Градус-1“ ЕООД	1.05%	07-08.2020	Не	18 700	19 400
„Градус-3“ АД	1.05%	07.2020	Не	10 300	20 000
„Милениум 2000“ ЕООД	1.05%	07.2020	Не	3 300	5 000
„Лора-2004“ ЕООД	1.05%	07.2020	Не	10 900	11 000
Общо:				43 200	55 400

Извършените сделки между Градус АД и свързаните дружествата към 30 септември 2019г. са както следва:

Продажба на свързани лица

Продажба на услуги

Дъщерни дружества

В хиляди лева	Вид сделка	Стойност на сделката към 30.09.2019	Общо вземания 30.09.2019
Свързани лица с Градус АД			
„Градус-1“ ЕООД	Услуга	12	-
„Градус-1“ ЕООД	Предоставени заеми	-	18 696
„Градус-1“ ЕООД	Начислени лихви	157	33
„Градус-3“ АД	Услуга	12	-
„Градус-3“ АД	Предоставени заеми	-	10 296
„Градус-3“ АД	Начислени лихви	115	9
„Милениум 2000“ ЕООД	Услуга	12	-
„Милениум 2000“ ЕООД	Предоставени заеми	-	3 299
„Милениум 2000“ ЕООД	Начислени лихви	33	3
„Лора-2004“ ЕООД	Услуга	12	-
„Лора-2004“ ЕООД	Предоставени заеми	-	10 898
„Лора-2004“ ЕООД	Начислени лихви	90	9
„Градус-98“ АД	Услуга	12	-
„Жюлив“ ЕООД	Услуга	12	-
Общо вземания по предоставени услуги и заеми			43 243

ГРАДУС АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ПЕРИОДА, ЗАВЪРШВАЩ НА 30.09.2019

„Лора-2004“ ЕООД	Дивиденсти	500	-
„Милениум 2000“ ЕООД	Дивиденсти	1 000	500
„Градус-98“ АД	Дивиденсти	2 498	-
„Жюлив“ ЕООД	Дивиденсти	2 000	-
Общо вземания от дивиденсти			500
Други			48
Общо вземания от свързани лица			43 791

Покупки от свързани лица

Покупка на услуги

<i>В хиляди лева</i>	Вид сделка	Стойност на сделката към 30.09.2019	Общо задължения 30.09.2019
Свързани лица с Градус АД			
„Градус-1“ ЕООД	Наем офис	1	-
„Енерджи-2“ ООД	Наем МПС	7	2
Общо задължения			2
Други			1
Общо задължения към свързани лица			3

Извършените сделки между Градус АД и свързаните дружества към 30 септември 2018г. са както следва:

Продажба на свързани лица

<i>В хиляди лева</i>	Вид сделка	Стойност на сделката 1-9/2018	Общо вземания 31 декември 2018
Свързани лица с Градус АД			
„Градус-1“ ЕООД	Предоставени заеми	19 400	19 396
„Градус-1“ ЕООД	Начислени лихви	40	-
„Градус-3“ АД	Предоставени заеми	21 500	19 996
„Градус-3“ АД	Начислени лихви	41	-
„Милениум 2000“ ЕООД	Предоставени заеми	5 000	4 999
„Милениум 2000“ ЕООД	Начислени лихви	13	-
„Лора-2004“ ЕООД	Предоставени заеми	11 000	10 998
„Лора-2004“ ЕООД	Начислени лихви	29	-
Общо вземания по предоставени заеми			55 389
„Градус-1“ ЕООД	Дивиденсти	2 500	1 000
„Милениум 2000“ ЕООД	Дивиденсти	11 331	5 731
„Лора“ ЕООД	Дивиденсти	350	350
„Градус-98“ АД	Дивиденсти	6 995	2 000
„Жюлив“ ЕООД	Дивиденсти	3 500	-
Общо вземания от дивиденсти			9 081
Общо вземания от свързани лица			64 470

21. Събития след отчетната дата

Няма други събития след датата на баланса, които да изискват оповестяване в настоящия индивидуален финансов отчет.